

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravnništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frankopanska ul. 6/I. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverlenišvo Ljubljana

Licealna knjižnica
1058 Ljubljana, Strossmayerjeva ulica.
II. dr. gimn. (Bpl.)

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. imena štev. inatvo „Pov. na“ ima s čelano naročni-oglaste in re-
— — — — — vseh vrst je plačati po Din 250 od petih vrste. Ineratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Očuvajmo ono trohico zakonito zajamčenih pravic, ki jih še imamo!

Premestitev tov. Möderndorferja iz Mežice k Sv. Barbari v Haložah. — Razpust krajnega šolskega sveta v Mežici. — Tov. Möderndorfer je stalni učitelj, a premeščen brez disciplinarne preiskave, brez zaslišanja, brez pravo- reka in brez možnosti do pritožbe. — Prezrt se je še veljaven koroški zakon. — Ali smo res angleška kolonija?

„Člen 170 zakona o civilnih urad- niki in drugih državnih uslužbencih je treba umeti tako, da se z njim ne izpreminjajo predpisi zakona o sred- njih in osnovnih šolah, ki ostanejo glede disciplinarnih, kaznivih dejanj in in disciplinskega postopanja še na- dalje povsem v veljavi.“

Finančni zakon za l. 1925.

Disciplinarni predpisi, ki so v veljavi za koroški del naše države so sledeči:

Gesetz vom 17. Jänner 1870 (L. G. Bl. Nr. 10).

III. Abschnitt.

Von der Disziplinarbehandlung und Entlassung des Lehrpersonals.

§ 42. Jedes pflichtwidrige Verhal- ten von definitiv oder provisorisch angestellten Lehrpersonen wird als Dienstvergehen entweder von dem Leiter der Schule oder von der Be- zirksschulbehörde mündlich oder schriftlich unter Hinweisung auf die gesetzlichen Folgen wiederholter Pflichtverletzung gerügt oder durch die Landesschulbehörde mittelst einer Disziplinarstrafe geahndet.

§ 43. Solche Disziplinarstrafen sind:

a) der Verweis;
b) die Entziehung des Anspruches auf die Dienstalterszulage;
c) die Versetzung an eine andere Lehrstelle.

§ 44. Der Verweis wird stets schriftlich erteilt und hat die An- drohung strengerer Behandlung für den Fall wiederholter Pflichtver- zetzung zu enthalten. Nach dreijährigem, tadellosem Benehmen des Betroffe- nen wird diese Strafe nicht weiter in Anrechnung gebracht.

§ 45. Die Bewilligung einer be- stimmten Abstufung der Dienstalters- zulage kann auf ein oder mehrere Jahre aufgeschoben oder gänzlich ab- gesprochen werden.

§ 46. Die strafweise Entziehung der Funktionen eines Oberlehrers oder Direktors sind hiedurch erfol- gende Zurückversetzung solcher Per- sonen in die Kategorie der Lehrer kann mit oder ohne Änderung des Dienstortes stattfinden.

§ 47. Sowohl in diesem Falle, als auch bei der strafweisen Versetzung an eine andere Lehrstelle desselben Bezirkes hat das Disziplinarerkenn- nis zugleich den Rang zu bestimmen, mit welchem der Betroffene in das Lehrpersonale seines Dienstortes künftighin einzureihen ist.

§ 48. Bevor gegen ein Mitglied des Lehrstandes eine Disziplinarstrafe verhängt wird, ist der Tatbestand aktenmäßig festzustellen und dem Be- schuldigten zu seiner Rechtfertigung vorzuhalten. Wird die Rechtfertigung nur mündlich vorgebracht, so muß sie zu Protokoll genommen werden.

Stellt sich die (mündliche oder schriftliche Rechtfertigung als ge- nügend heraus, so ist dies dem Beschul- digten schriftlich bekannt zu geben.

§ 49. Die Landesschulbehörde ist bei Verhängung der im § 43 bezeich- neten Disziplinarstrafen an keine stu- fenweise Aufeinanderfolge derselben gebunden.

§ 50. Die Entlassung vom Schul- dienste kann jedoch in der Regel erst dann verhängt werden, wenn unge- achtet des Vorausgehenden mindestens einer Disziplinarbestrafung neuerdings erhebliche Vernachlässigungen oder Verletzungen von Dienstpflichten stattfinden. Nur gegen denjenigen kann die Entlassung sofort Platz grei- fen, welcher sich einer rohen Züch- tigung eines Schülers oder einer gröblichen Verletzung der Religion oder Sittlichkeit schuldig gemacht hat.

§ 51. Die Entlassung vom Schul- dienste ist von der Landesschulbe- hörde ohne Disziplinarerkenntnis an- zuordnen, wenn eine strafgesetzliche Verurteilung erfolgte, welche die Aus- schließung des Betroffenen von der Wählbarkeit in die Gemeindevertre- tung nach sich zieht. (Absatz 3, § 48 des Reichsgesetzes vom 14. Mai 1869.)

§ 52. Jede Entlassung vom Schul- dienste ist dem Minister für Kultus und Unterricht anzuzeigen, welcher davon die Landesschulbehörden der übrigen im Reichsräte vertretenen Länder Mittheilung macht.

§ 53. Die Suspension vom Amte und den damit verbundenen Bezügen muß von der Bezirksbehörde für die Dauer der gerichtlichen Untersuchung verhängt werden, wenn das Ansehen des Lehrstandes die sofortige Entfer- nung des in Untersuchung Gezogenen vom Dienste für die Dauer der Unter- suchung verlangt. Ein Rekurs gegen die verhängte Suspension hat keine auf- schiebende Wirkung.

§ 54. Erscheint die Erhaltung des Suspendierten oder seiner Familie ge- fährdet, so hat die Bezirksschulbe- hörde gleichzeitig den Betrag der ihm zu verabreichenden Alimentation aus- zusprechen, welcher höchstens zwei Dritteile des zur Zeit der Suspension genossenen Jahresgehaltes (§ 21, 29, 30.) betragen darf. Erfolgt späterhin eine Schuldlosklärung, so gebührt

ihm der Ersatz des zeitweisen Ver- lustes im Dienst Einkommen.

Ker disciplinski zakon nima no- bene določbe o prizivu discipl. raz- sodbe, ta možnost pa mora obstojati in je tudi vedno obstojala, se mora smiselno uporabiti zakon od 8. II. 1869 (L. G. Bl. 10) »beträffend die Schulaufsicht«. V odstavku III. so do- ločila o sestavi in delokrogu dežel- nega šolskega sveta. Člen 39. alineja 3. pravi: »Angelenheiten, rücksichtlich deren eine Entscheidung zu treffen, oder ein Gutachten oder ein Antrag an das Ministerium für Kultus und Unterricht zu erstatten ist, werden collegialisch behandelt; alle anderen unter der eigenen Verantwortung des Vorsitzenden erledigt, welcher in je- der Sitzung die in der Zwischenzeit getroffenen Verfügungen dem Landes- schulrathe mitzuteilen hat.

Čl. 40. alineja 4. istega zakona pravi:

Beschwerden gegen Entschei- dungen des Landesschulrates gehen an das Ministerium für Kultus und Un- terricht. Sie sind beim Landesschul- rate einzubringen und haben aufschie- bende Wirkung, sofern dies binnen vierzehn Tagen nach Eröffnung der angefochtenen Entscheidung geschieht.

V tem je dana tudi možnost pri- tožbe na Državni Svet v roku 30 dni, ako se ta določila niso upoštevala.

Te dni je bil. kakor mo doznali ob sklenju zadnje številke »Učiteljskega Tovariša« premeščen tov. Vinko Möderndorfer, stalni učitelj s stalnim učnim mestom v Mežici k Sv. Barbari v Halo- zah. iz koroške meje naše države na de- rferijo Slovenije ob Hrvaški.

Preden se je izvršila njegova pre- mestitev se je izvršil razpust občinskega sveta v Mežici, katerega član je bil tov. Möderndorfer. To je poročilo za-se!

Ne bomo se bavili s tiskovno tožbo, ki bi imela zvezo s to zadevo in njegovo premestitvijo in ne bomo »bavili« s so- sledicami tiskovnih tožb: za nas ostaja samo eno vprašanje, preko katerega se ne more in ne sme iti niti ob sodni ob- sodbi in to je: ali so se čuvali in uo- števali pri vsaki premestitvi zakoniti predloži in pravice, ki so učitelstvu za- konito zajamčene in se je izvršila di- sciplinarna preiskava, ki jo zahtevamo pred vsako premestitvijo?

Dotakniti se pa moramo tudi razpu- sta krainera šolskega sveta v Mežici.

Kraini šolski svet v Mežici je bil razpuščen z odlokom št. 222—1 od 8. novembra 1926. sklicujoč se pri tem na § 8. zak. od 11. februarja 1873 kor. dež. zak. št. 32. češ. da je s svojim razpis- nim gospodarstvom oškodoval interese šolske občine in da ni pričakovati, da bi s skrbjo in nesebičnošću v zmislu § 8. lev. cit. zamorel opravljati svoje dolž- nosti.

Zgoraj citirani zakon določa, da se sme kraini šolski svet razpušiti, če na ponovne pozive opušča skrb za šolo, če člani ne opravljajo svojih dolžnosti, če škodujejo šoli, kažejo nezmožnost za iz- vrševanje svoje naloge ali šoli sovražno mišljenje.

V Mežiški dolini je krasno šolsko poslonje, naimodernejše v Jugoslaviji, ki je lahko ponos vsaki občini in je živa priča skrbi in izpolnjevanja dolžnosti mežiškega krainera šolskega sveta na- pram šoli in nemalim zaslug tov. Mö- derndorferja pri tem.

Na zadevo krainera šolskega sveta se še povrnemo podrobno in in bomo točno zasledovali.

Za nas je nastopilo tu drugo vpra- šanje, t. i. ali imamo učitelji še svoje pra- vice ali smo brezopravna raia, ki nima pravice do zakonitih določb: ali smo sposobni, da bomo branili ono trohico pravic, ki nam jih še daje zakon.

Odločno moramo zavrniti mišljenje »službene potrebe« ob takih premestit- vah in zahtevati disciplinskega postopka preden se kogarkoli premešča, s stalne- ra službenega mesta.

Noben birokratski »knif« in še tako »hofratski« odgovor in zagovor nas ne more zadovoljiti in prepričati, da bi kje obstojala »službena potreba« za preme- ščanje stalnega učitelstva s stalnim učnim mestom.

Zato mora iti naš protest proti vsaki premestitvi stalnega učitelstva s stalnim učnim mestom brez predhodne discipli- narno preiskave ali brez pristanka niza- deteva. Naša moralna dolžnost je, da skušamo z vsemi donosnimi sredstvi preprečiti nadaljnjo uporabo »službene potrebe« in moramo tudi za premestitve, ki se jih utemeljuje s tem ali onim ozad- jem zahtevati predhodnega ponolnega disciplinarnega postopka preden se sme izvršiti — kazensko premeščenje.

In kaj je zakrivil tov. Möderndor- fer? To, da se je boril v svojem ide- alizmu za javne in obče interese ljud- stva med katerim je prebival in katere- ra deco je vzgajal. Ali je njegov »greh« ponosna stavba šole v Mežici, katero lahko danes pokaže vsak prosvetni mi- nister s ponosom za našo državo vsa- kemu in tudi »angleškemu« diplomatu, ne da bi mu pri tem bilo treba prikrivati da se drži te stavbe tudi delo in trud žulavih rok naših državljanov.

Zaman se danes tovariš Möderndorfer vprašuje, po katerem členu je premeščen in je to poročilo za-se, na katero se še povrnemo.

Jasno in gotovo je, da se določbe zgoraj citiranih zakonov niso upošte- vale.

LISTEK.

ALBIN ČEBULAR:

Šolske razstave.

(Bela Krajina.)

(Konec.)

7. Bojanci.

Tudi Bojanci so se že letos prav do- bro podprli ter se pripravili za dolišo pot, katero so pričeli ter jo bodo nade- lievali ob letu da bo prihodnje leto raz- stava res zanimiva, ker ho nebroi nepri- čakovanih novih del zelo praktičnih in posnemanja vrednih posebno tam, kjer ne vedo, kaj bi prišlo v roku. Delo rodi izdelek: v začetku šibkega kasneje ie- kleneza!

8. Griblje.

Veseli je stopiti pred gribelisko šolo, kaiti pozdravi nas precej velik šol- ski vrt prepoln najlepših cvetic, katere se skrbno goje. Ni na razvito samo to, ampak če pogledamo od blizu zasledi- mo še veliko delo, katero nam pove, da je zavladal tu velik preobrat. G. upravi- teljica je priredila tudi več gospodinjskih tečajev, ustanovila tamburaško društvo. To je veliko! Poleg tega na živi tudi šola nainestriše življenje.

Predvsem bi omenili rokotvorna dela: tudi risanje bi bilo zastopano, da bi ga razpisala sreska šolska razstava, kar se ho prav gotovo tudi v bodoče zgodilo. Rokotvorna dela obstoje iz iz- delkov kateri so narejeni iz rafije, ka- kor torbice in slično. Tu vidimo torej dela iz rafije, katero otroci že poznajo, ker se rabi v trtju za privezovanje mlad- la h kolu. S tem materialom se dafo na- rediti kakor smo videli prav lepe stvari. Poleg ročnih torbic se delajo v veliki meri tudi škatlice, t. i. lesena ogrodia, raznih oblik se prepeljejo z nitmi, narede razni izpuščaji, da izleđa delo lažje ne pa težko masivno.

Tudi ta dela so prav len donesek k popolnosti celokupne razstave drob- ec do nestreva mozaika, ki se ie zaključil v tem letu.

Kakor vse šole, tako nas nai tudi ona obišče prihodnje šolsko leto zonet s svojimi deli v katerih se zrcali snaga in natančnost, kateri pripomoreta k le- nemu cvetu izdelkov da zadiše v svoji blagovonjavosti.

9. Talčji vrh.

Na Talčiem vrhu so naredili učenci pri prvih rokotvornih urah ogrodie za kulise. Tu pri širokopoteznešem delu- so zadobili šele pravi pogled v sestave

in vezi okviriev, pritrjevanja tečajev itd. kjer ne bi zadobili v toliki meri ob izdelavi raznih vezi v malih oblikah, mo- delih kaiti pri malih stvarih se ne pri- družijo preizkustvo: če pa tega ni, manika zlavno — teorija brez prakse. Pri malih modelih zadobi res učenec umogled v ustroj, ali on mora tudi videti rezultat svojega dela.

Izmed drugih del ie zastopano ple- tarstvo in sicer pletenje obrtnih košev v polovici naravne velikosti košarice, katere imajo pletena in lesena dna vo- zne koše, lese, dalje pletenje slame v kite, prav dobro so spletli beharie, na tudi zbirko domačih orodij so nadaljevale, kar ostane last šoli kot učilo. Iz izkumčka so se nabavila barve s katerimi so tudi vse predmete nobarvali.

Dela iz gline so predvsem tvoritve osnovne ploške in izdelava listov po naravi. Predmeti so se prav leno posu- šili in ohranili nenokvarjeni.

Prvič so na bila prirejena za šolsko razstavo letos ženska ročna dela, kate- rih ie precej po številu. Bela domače platno se blesti kakor snež. G. učiteljica se ie poglabila predvsem delom katera so potrebna v vsaki hiši da dvignejo okus in snago bodisi v kuhini kakor v hiši sami. Razni prtiči za omarice in mi- ze, nadomestujoči podstavke, mala za-

grinjala ročne torbice i. dr. vse ie lepo vezenu z barvastimi nitmi, da ima vese- leiše lice.

Risanje v tretjem šolskem letu se ie vršilo po začrtani poti katero so si iz- klesali, na podlagi večletnih izkustev učenci sami nočenši z golimi črtami, skozi razne oblike do završenih orna- mentalov. Osnovni ton so pasteli. V če- trtem in petem šolskem letu so se pa opiriali črnila ter zadaiali z njim živlie- ma raznim delom iz narave kjer isti prevladujejo. Črnilo im ie nekaj globok uvod v akvarelno barvanje katero nai bi sledilo v kasnejših šolskih letih. Tudi tu so si zgradili sami pot ob tem, da so vzeli precejšen obseg snovi, neuporabno ie odpadlo samo od sebe ostalo ie le, kar ie obveljalo.

Dela so se zbrala v dve zbirki, ka- teri se bosta letos poslednjič vsestran- sko predelali z učenci sproti se bodo na beležile opazke, tako, da bodo dobili naši osnovni razredi risanje, vzeto iz učenca snov okusno obdelana naien- stavnejši pripomočki, ker računati mo- ramo, da si podeželska deca težko na- bavlia razne pripomočke. Nai prepoli ri- sanje duše našim malčkom, da ga bodo vzliubili pravilno umevali se zabavali ob njem, si navdihali pravi okus lepote, ki poživila življenje!

In temu velja naš protest. temu velja naš javen apel: moralni klic vsem našim organiziranim vrstam da branimo svoje stanovske pravice in da zahtevamo za enega, kakor za vse, zakonitega postopka in disciplinarne ugotovitve za vsako premostitev, s katero se čuti prizadeti kaznovanega.

Vsi delavoljni v delovne skupine!

K proučevanju projekta novega šolskega zakona. — Kako si razdelimo delo. — Delovne skupine, da poglobimo delo. — Tudi pri lokalnih konferencah obravnavajmo načrt šolskega zakona.

Živimo v dobi iznenadenj. Zvečer se vležeš spat kot učitelj nazornega nauka, a vstaneš drugo jutro že kot učitelj stvarnega nauka, morda celo kot »profesor« zemljepisja, zgodovine itd. v »terciji«. Hvala boži smo »biologi« bitja, postajamo »debelokožci« in prilagodiemo se razmeram. Dobivamo mirno kri in ravno ta ter naša mirna in umstveno uzlobljena preudarnost sta in nam hodeta sedaj nujno potrebni, ko se v našem šolstvu prično obelodanjevati eminentno važne novosti in spremembe.

Novi učni načrti.

V mesecu septembru t. l. nas je presenetil novi učni načrt za prva štiri šolska leta. Marsikaj bi si o njem imeli razgovoriti in radi bi to priobčili po dovoličasnem skupnem proučevanju v našem strokovnem glasilu. So tako želeli, kot nosnamem iz »Učit. Tov.« tovariši Pibovec, Bitenc itd. Tudi jaz sem v učiteljskem društvu za mariborski okraj predlagal dne 13. novembra t. l. sledeči predlog: »Učiteljsko društvo za mariborski okraj prosi tov. urednika »Popotnika«, da priobčitev poroči (opomb) k »Novemu učnemu načrtu« v »Popotniku« razpiše tako, da bodo pri tem razpravljajočih lahkotno sodelovali tudi »otove delovne skupine učitelstva« zlasti razni pedagoški odseki in krožki, ki bodo zadevne opombe po lastnem dovoličasnem proučevanju podali v razpravo pri učiteljskih zborovanjih tekom decembra in januarja ter bi rezultati teh razprav došli v »Popotnik« šele v marcu leta 1927. Zadevni predložiti veni rok (prvotno določen do 28. novembra t. l.) naj se v tem smislu preloži — pooblašča!«

Iz zadnje številke »Učit. Tov.« posnamem, da se na te predloge ni moglo ozirati na ne morda no krivdi urednika »Popotnika« in seveda še manj po naši krivdi, marveč vzrok leži drugje in sicer, čuhte in strmite: **Kakor prikazen naša pojavljena učni načrti do' delo tako naša v revizijo!** Niti eno celo polletje, niti — govorim no meščansko-šolsko niti eno polno tromesečje se ti učni načrti niso oživeli v naših šolah, na že stonajo pred revizijo. **Bili so prvotno izdani kot trden, neizpremenljiv zakonski predpis,** malo pozneje predstavljani v milejši obliki kot »provizorij« in sedaj — v sredini šolskega leta — pred tretjo še neznano pot. In če nič drugega, ima učitelstvo mirno vest, da se ti za šolstvo dokaj onasni eksperimenti vrše — brez in preko nas.

Novi načrti šolskega zakona.

Ta onasnost, namreč, da se tako važni zakoni in načrti sleda šolstva izdajo brez in preko našega sodelovanja, se na lahko ponovi sedaj kmalu v dru-

Befokranjsko učitelstvo je pokazalo s svojim požrtvovalnim delom lučbeno do mladine in lučbeno do napredka, katera se zrcali v jasni luči. Kakor je razvidno, je položilo vsa svoja stremjenja edino šoli, in to, kar moramo posebno potrditi — iz svoje lastnega nazirajo, torej brez kakere pritiska!

Učitelstvo vidi sodnika v sebi, zato je že tako daleč na poti, zna se samo vladati. Svoje telesne in duševne sile izgubila, toda jih zavestno, ker ve, da z njimi oblikuje najmlajši rod, kateri naj vzraste preroben in čil, ve da priliva svetilkam, ki bodo zagorele v najpoopolejši luči: iz dveh življenj naj postane ena sama velika luč.

Samo si je zamislilo razstave, se vanje vedno globlje povlačilo, saj je bilo vedno bolj podcenjeno kakor pripozna, kakor je pač z vsem, kateri imajo pred očmi jasne, mlade cilje, zato mu želimo vse najboljše na poti, po kateri gre in naj se ne ustraši podcenjevanja, ker je — nadcenjeno!

Društva, povzdignite svoj klic v obrambo zakonov in v obrambo naših stanovskih pravic!

Javna morala, upoštevanje zakonitih predpisov se mora vsopostaviti. To je naš klic, to edino zahtevamo! Preko zakonitih predpisov ne dopustimo premeščati in bo to naš klic do povrnitve k zakonitemu postopku!

gič. Mislim na novi šolski zakon, čigar novi projekt od g. prof. Čankovca je tu. Prav hvaležni smo »Učit. Tovaršiu«, da je ta projekt v celoti objavil v svoji zadnji številki. Istotam pa je v uvodnem članku »Načrt novega šolskega zakona« novabil vse učitelstvo k sodelovanju pri presoji tega projekta ter v to svrho nadalje prav len in prečeden načrt našega tozadevnega proučevalnega dela.

Tovarišice, tovariši, brez izjeme vsi, vsa učiteljska društva! Ne preslišimo tega naziva, ki je še kakor lahko sklepamo zdaj pravočasen. Ne govorimo dosti kar na delo! Organizirajmo se v delovne skupine! Predlagam poverjenstvu UJU v Ljubljani, v načrtu, da priporoči vsem učiteljskim društvom sledeči enostaven aparat delovnih skupin:

Kako naj obravnavamo načrt?

1. Vsa društva naj povabijo vse šolske upravitelje, da na svojih šolah z domačim učitelstvom temeljito prouče novi projekt šolskega zakona in sicer vsak posameznik in vsi skupno pri domači učiteljski konferenci, kjer naj se rezul-

Šolsko in izvenšolsko delo.

V 13. in 17. številki »Učit. Tov.« se je oglasil tudi 3. tovariš, učitelj Mrovlje s svojim pristavkom k članku Laioviča »Brez zamere« in mojemu »Odkrita tovariška beseda«. Ne vem pa, kaj pravzaprav tov. Mrovlje namerava s svojim člankom: obnavlja že itak ustrojen deistva, mestoma pa mi prinaša trditve, kojih moj članek ne kaže. Zatorej le še nekaj! Učitelji sem 23. leto, služil sem na nairazličnejših šolah, bil več časa voditelj kot nevoditelj, sem že 7. leto na meščanski šoli, tudi sem bil eno leto na pripravništvu ter si osvoil precej vpogleda v šolsko delo. Če kaj napišem, lahko tudi to dokažem. Ne govorim o enem izrednem slučaju slabih učnih uspehov. Vem kaj je naloga ljudske (narodne) šole in strogo ločim, kaj mora delati šola in česar ji ni treba delati, oziroma ne sme delati.

Nikier nisem trdil pavšalno, da trpi pouk, če dela učitelj izven šole v kulturnem smislu, pač pa sem povdarjal, da gre premerokrat vse izvenšolsko delo na račun šolskega dela. Znano je in Bežek je zapisal: Šola izčrpa učitelja popolnoma! Ni sicer tega vzeti preveč dobesedno, ali resnica je, da se učitelj v šoli utruja in dela, ako res daie šoli to, česar si šola od njega želi in zahteva. Prost čas no šoli ni zabit.

Učiteljski pravnik.

—Š Dušno pastirstvo všteto v službeno dobo. Tov. Peterlin se je pritožil na Državni Svet, ker mu ministrstvo ni vštelo službenih let dušnega pastirstva v službeno dobo v zmislu uradniškega zakona. Sedaj mu je ministrstvo prosvete izdalo »Rešenje« z dne 13. septembra 1926 O. N. Br. 15.632 s katerim ga je prevedlo iz II/4. 9 st. v II/1. 9 st. na podlagi odločbe Državnega Sveta z dne 12. marca 1926 br. 2655 oziroma 27. avgusta 1926, br. 32.505 in s tem vštelo vsa prei v dušnem pastirstvu odslužena leta.

Ferijalni Savez učiteljstva.

SLAVKO MROVLJE:

FERIJALNI POKRET IN UČITELJSTVO — CILJI IN SMERNICE.

(Dalje.)

Vsi ti glavni razlogi so nam v interesu učiteljev-ferijalcev dali povod, da smo se združili z F. S. in vsi učitelji-ferijalci bodo sprejeli naš ukrep z veseljem, ki stremi istemu cilju, kakor prvotno projektiran F. UJU.

Glede organizacije nas pri F. S. bi si dovolil staviti sledeče, kar no svojih bornih mislih smatram najbolj praktično.

tati, t. i. izoreminjevalni in donolnjevvalni predlovi k posameznim točkam projekta kratko zabeležiti in izročiti upravitelju ali drugemu, za stvar se posebej zanimajočemu tovarišu oziroma tovarišici!

2. Društvo naj takoj no novem letu povabi vse šolske upravitelje ali njihove poorei omenjene zastopnike k skupnemu proučevalnemu posvetovanju, kjer se naj na podlagi posameznih predlogov (beležk posameznih šol) in njih skupne razprave sestavi skupni društveni predlovi, in sicer točka za točko!

3. Društva oziroma morda v njem obstoječi pedagoški odseki naj (po morebitnem pooreišnem tozadevnem posvetovanju s sreskim prosvetnim referentom) povabijo posamezne, delavoljne in delazmožne tovarišice), da preizkusijo referate za posamezna porlavja k projektu novega šolskega zakona. Ti referenti naj poročajo pri prvem prihodnjem učiteljskem zborovanju, da tako vsi člani slišijo njihova mnenja ter morda dodajo še svoja mnenja!

4. UJU v Ljubljani izposluj pri šolskih oblasteh za tako proučevalne sestanke, katerih ho treba več za vse deležnike pouka prosti čas. K sodelovanju je novabiti no možnosti vsekakor gosp. sreske prosvetne referente!

Tovariši, tovarišice! Ako rečem, da je in bo novi šolski zakon oni tralni, visoki evanđelji, ki ho preseljal in globoko segal v vse naše šolsko — na tudi v naše stanovsko — živlensko bitje in žitje, sem s tem povedal vse. Torej nobenih izjem, nobenih pasivnih rezistenc!

Vsi na delo v svesti si, da dvignemo iz globočin telesnega in duševnega nomanikana k svetlim višinam ozdravila in blagovanja naš ljubljani narod. našo miliemo domovino!

Mirko Vauda.

Splošne vesti.

— Učni načrt in osnova novega šolskega zakona. V 17. številki našega glasila smo poročali, da je bil Izvršni odbor UJU pri ministru prosvete ter mu stavil svoje zahteve. Obisk je imel popoln uspeh. Minister prosvete je poslal Izvršnemu odboru dopis, s katerim prosi UJU, naj stavi svoje izpreminjevalne predloge o novem učnem načrtu. O tem je minister prosvete obvestil tudi Glavni prosvetni svet. Izvršni odbor je mnenja, da bo mogoče v tekočem šolskem letu iznesti učni načrt pred vse učitelstvo v svrhu revizije in končnega odobrenja. — Istotako je ministrstvo prosvete pozvalo Uduženje, da pošlje v komisijo za pregledovanje dr. Čajkovčeve osnove zakona o narodnih šolah svoje zastopnika. Po posredovanju predsednika UJU Vlade K. Petroviča bodo poklicani v komisijo tovariši: Mih. Stanojevič, Josip Škavici, Milan Popović in Pavle Flerš.

— Izvršni odbor UJU je pretresal skupno s člani beogradskega poverjenišva osnovo šolskega zakona. Oziral se je pri tem le na naivnejše točke in stavil svoje izpreminjevalne predloge. Pozval je tudi učitelstvo iz vseh pokrajin, da stavi svoje želje in zahteve, ki naj se vnesejo v šolski zakon. Naši zastopniki v komisiji morajo upoštevati predloge učitelstva. — O vsem nadaljnjem delovanju nas bode Izvršni odbor pravočasno obveščal. Pozivamo na tem mestu ponovno vse učitelstvo, da razpravlja na svojih zborovanjih o novem učnem načrtu in donoslani osnovi zakona o narodnih šolah ter pošlje svoje sklepe in predloge poverjeništvu.

— Tretja številka »Edinstva« je izšla, v kateri pravi urava, da je treba poslati 20 Din za deset števk naprej (ne stavi tudi radodarnosti nobenih mei) in da se smatra za naročnike vse tiste, ki niso vrnili dosedanih števk.

— 150 nas je že pravi »Edinstvo«, in sicer celotno radovliško (poverjenišvo ima izjave nad polovico članov radovliškega društva da se ne strinjajo z izstonom), del kranjskega, kamniškega, ljubljanskega društva. Pa recimo, če odštejemo od 108 radovliških članov le pol, da jih je polovica ali celo 80, kaj je 80 ali naj bo 150 proti 3000. Bi bil skrajni terorizem in absolutizem, če bi hoteli ti diktirati tako ogromni večini. Sedaj je jasno videti, kdo dela razdor in kdo je za slovo.

— Snumenica. Zahteve učitelstva ljubljanskih obrtno-nadaljevalnih šol, izražene v resoluciji, ki jo je dne 26. nov. t. l. izročila deputacija g. vladnemu komisariu kot predstavniku mestne občine in obenem predsedniku šolskega odbora, niso dosegle tistega uspeha, ki ga je bilo upravičeno pričakovati. Zato je učitelstvo na novem sestanku dne 30. nov. po vsestranskem prevdanku, zlasti uvažajoč važnost bližajoče se 50-letnice obrtno-nadaljevalnega šolstva storilo solidaren sklen, da pozove mestno občino k **decidirani oisneni izlavi na vsa šolska vodstva**, ie-li volina brez pridržka zagotoviti redno nakazovanje mesečnih honorarijev v smislu stavljenih resolucije, kakor tudi brez pridržka pristati na ostale točke te resolucije. Zavedajoč se velike moralne odgovornosti ukinitev pouka hoče učitelstvo storiti vse da bi ne padla nani niti senca krivde za tak obžalovana vreden korak, ki bi predvsem težko oškodoval naš obrtni naraščaj. Mestna občina je z dekretom otvorila letošnje šolsko leto na obrtno-nadaljevalnih šolah in je s tem prevzela tudi vso odgovornost za njih vzdrževanje. Učitelstvo je na svojem zadnjem sestanku sklenilo, da daie mestni občini potreben rok v premislek. Ta rok poteče nepreklicno dne 15. decembra t. l., do katerega dne ima mestna občina dovolj prilike da si zagotovi potreben kredit. V slučaju, da do poteka tega roka mestna občina ne bi dala zahtevanih garancij, bo smatralo učitelstvo to kot **odgovest pouka na obrtno-nadaljevalnih šolah** ter ho takoi in solidarno izvajalo konsekvence. — V Ljubljani, dne 4. decembra 1926. — Pooblaščenici učitelstva obrtno-nadaljevalnih šol: Anton Šeme s. r., Josip Ambrožič s. r., Franc Mlakar s. r., Vilko Mazi s. r., Albin Smole s. r.

— Naprošeni smo, da priobčimo poiasnilo, da je bilo pri zborovanju učiteljskega društva za ljubljansko okolico sprva navzočih do 230 članov, a jih je do 20 odšlo, ker zaradi prenapolnjenosti ni bilo dovolj prostora. Pri elasovanju o pokrajinski skupščini je za Šmajdkov predlog glasovalo le 12 članov in članic od 210 navzočih.

(Dalje prihodnj.)